

**ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР. СОФИЯ**

**К О Н Ц Е П Ц И Я
ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА – ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

От СВЕТОСЛАВ КАЛЧЕВ КАЛЧЕВ
и.ф. административен ръководител – апелативен прокурор
на Апелативна прокуратура – Велико Търново,
кандидат за длъжността „административен ръководител-
апелативен прокурор на Апелативна прокуратура – Велико Търново“

Основание: чл.194а, ал.2 от Закона за съдебната власт
и
чл.47, ал.5, т.6 от Наредба № 1 от 09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати
и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт,
издадена от Висш съдебен съвет

Във връзка с конкурсна процедура, обявена с решение на Прокурорската
колегия на ВСС по протокол № 33 от 15.10.2025 г., обнародвано
в ДВ бр. 88 от 17.10.2025 г.

Велико Търново, 2025 г.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Като кандидат в процедурата за избор на административен ръководител на Апелативна прокуратура – Велико Търново (отбелязвана по-надолу накратко като ВТАП), представям пред Вас изготвената от мен концепция за стратегическо ѝ управление. Същата е структурирана съобразно изискванията на чл.47, ал.5, т.6 от Наредба № 1 от 09.02.2017 г. за конкурсите на магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, със следното съдържание:

- I. Лична мотивация за заемане на длъжността;
- II. Анализ и оценка на състоянието на ВТАП;
- III. Очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност на ВТАП;
- IV. Набелязване на цели за развитието на ВТАП и мерки за тяхното достигане.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА:

Мотивите ми да кандидатствам за заемане на длъжността административен ръководител на ВТАП са плод на внимателен размисъл и равностойка за изминатия от мен житейски и прокурорски път, като последният заема повече от половината от живота ми.

Смея да твърдя, че професионалният ми опит е богат. Кариерата ми в органите на съдебната власт започна на 01.04.1997 г. като прокурор в Районна прокуратура – Велико Търново. На 07.11.2005 г. встъпих в длъжност като прокурор в Окръжна прокуратура – Велико Търново. От 10.05.2010 г. до 23.05.2014 г. бях заместник на административния ръководител – заместник-окръжен прокурор в Окръжна прокуратура – Велико Търново (решение на ВСС по протокол № 16/22.04.2010 г.).

След проведен конкурс бях повишен на длъжност прокурор във ВТАП, на която встъпих на 23.05.2014 г. С решение на ВСС по протокол № 36/15.11.2017 г. бях повишен в ранг „прокурор във ВКП“. С решение на ВСС по протокол № 17/12.06.2019 г. бях назначен на длъжност „заместник административен ръководител – заместник-апелативен прокурор във ВТАП“,

на която встъпих на 18.06.2019 г.

С Решение на Прокурорската колегия на ВСС по Протокол № 7 от 21.02.2024, считано от 01.03.2024 г. изпълнявам функциите на административен ръководител-апелативен прокурор на ВТАП.

В работата си във ВТАП съм осъществявал: дейността по международната правна помощ и контрол по нея на прокуратурите в апелативната зона; упражнявал съм надзор над дейността на прокурорите от апелативната зона по повод делата, взети на специален надзор, по противодействие на: корупцията, прането на пари, трафика на хора, организираната престъпност и други престъпления от значим обществен интерес, престъпленията, извършени от непълнолетни и посегателствата срещу малолетни и непълнолетни, както и да отчитам работа по тях във ВТАП; упражнявал съм контрол върху работата на ОП – Велико Търново; от месец април 2020 г. съм и говорител на ВТАП.

През годините на професионалната ми кариера съм се старал да работя според закона и съвестта си. Не са ми налагани дисциплинарни наказания или мерки по чл.307 от ЗСВ. Винаги при атестациите си съм бил оценяван с много добра оценка. Поощряван съм 3 пъти.

Дългогодишният ми прокурорски опит от най-ниската инстанция до ВТАП ми даде шанса да опозная особеностите на работа във всяко ниво на прокуратурата.

Наред с професионалния опит, изпълняването на длъжностите на заместник-административен ръководител и на функциите на административен ръководител ме обогати с управленски качества и умения, които ми позволиха да реализирам част от идеите си по управление на процесите, прокурорите и служителите в прокуратурата и ми дават увереност, че мога успешно да ръководя ВТАП. Силните ми страни са следните: стремя се да актуализирам знанията си и да се усъвършенствам професионално, включително чрез четене на чужда литература, за което ми помага владееенето на английски и руски език; не бих позволил упражняването на административна работа да ме депрофесионализира. Заниманията ми с криминалистика ми помагат да разглеждам проблемите от различни гледни точки, да мисля алгоритмично, да изграждам преценка за поемане или непоемане на риск в различни ситуации. Ценя екипния принцип на работа-диалогичен съм, вслушвам се в чуждото мнение и се старая да вникна в излаганите пред мен аргументи (дори когато не съм съгласен с тях), но вземам решение според собственото си виждане, след като съм убеден в

правилността му. Упорит съм, стремя се да отстоявам позицията си, но признавам грешките си. Способен съм да нося отговорност и да давам личен пример. Работоспособен съм: съгласно мои Заповеди № 95/01.03.2024 г. , № 666/19.12.2024 и № 196/24.04.2025 г. участвам в разпределението на преписки и дела в 8 групи, като процентът ми на натовареност в I група „Преписки“ е 100 %, във II група „Инстанционен/служебен контрол на преписките“, в III група „Инстанционен/служебен контрол по дела“, в IV група „Произнасяне по отводи/самоотводи“, в VI група „Наказателносъдебен надзор“ , в X група „Спорове по компетентност“ и в XII група „Изпиране на пари“ –80 % и в IX група „Засилена методическа помощ“– 70 %; натовареността ми като прокурор през 2024 г. е 0,72 бр. актове/1,03 т. на ден при средно за ВТАП 0,7 бр./0,93 т.; през първото деветмесечие на 2025 г. е 0,66 бр. актове/0,82 т. на ден при средно за ВТАП 0,71 бр./0,74 т. ; натовареността ми като административен ръководител през 2024 г. е 347 бр. дейности или 219,4 т. (при 212 действително отработени дни това са 1,63 бр. или 1,03 т. дневно), а през първите девет месеца на 2025 г. е съответно 326 бр. дейности или 189 т. (при 143 действително отработени дни това са 2,28 бр. или 1,32 т. дневно); явявам се наравно с останалите прокурори в съдебни заседания. Същевременно умея да възлагам и контролирам изпълнението на различни задачи. Полагам усилия да поддържам здрава колегиална атмосфера във ВТАП, за което съм силно улеснен от етичното поведение на прокурорите и служителите. Считаю, че се ползвам с доверието на колегите си и служителите и че ще мога да ги ръководя успешно, защото знам, че никой управленски похват не е толкова убедителен, колкото личният пример.

Съзнавам, че ръководенето на структура в системата на Прокуратурата в днешно време е предизвикателство, но съчетанието между прокурорски опит, управленски качества и желание за работа ми дава увереност да считам, че ще се справя с него, за да постигна по-голямата цел- укрепване на доверието на обществото в нашата институция и в законността в държавата ни.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Данните, на които се опирам при написването на този раздел от концепцията ми, са извлечени от годишния доклад за дейността на ВТАП за 2024 г. и приложените към него статистически таблици, както и от

публикуваните данни на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“.

Великотърновската апелативна прокуратура осъществява своята дейност на територия от около 18 000 кв.км., представляваща 16.5 % от територията на страната и включваща пет административни области - Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен и Русе, с общо 41 общини и 1001 населени места.

Към 15.06.2025 г., по данни на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“, с настоящи адреси в апелативния район са били регистрирани общо 955 565 лица, от които около 255 231 в Плевенска област, 238 139 във Великотърновска област, 220 762 в Русенска област, 128 696 в Ловешка област и 112 737 в Габровска област.

Апелативният район включва:

5 окръжни прокуратури: Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен и Русе;

5 районни прокуратури и 15 териториални отделения, както следва: РП - Велико Търново (включваща ТО Горна Оряховица, Елена, Павликени и Свищов), РП – Габрово (вкл. ТО Дряново, Севлиево и Трявна), РП – Ловеч (вкл. ТО Луковит, Тетевен и Троян), РП - Плевен (вкл. ТО – Кнежа, Левски, Никопол и Червен бряг) и Русе (вкл. ТО Бяла).

1. Кадрова обезпеченост на ВТАП.

Към настоящия момент щатната численост на прокурорите във ВТАП включва 11 (единадесет) щатни бройки за следните длъжности:

- административен ръководител и апелативен прокурор - 1 щ.бр.,
- зам. административен ръководител и зам.-апелативен прокурор - 1 щ.бр.,
- прокурор в АП - 9 щ.бр.

Свободните щатни прокурорски бройки са 3 (адм.ръководител - апелативен прокурор и две щатни бройки за прокурор в АП).

Към 15.10.2025 г. реално работят 8 (осем) прокурори и 1 (един) прокурор командирован от Окръжна прокуратура- Велико Търново във ВТАП.

Съгласно решение на прокурорската колегия на ВСС по протокол № 31/14.09.2022 г. е обявен конкурс за повишаване в длъжност за 2 (две) незаети щатни бройки във ВТАП, обн. в ДВ бр.78/30.09.2022 г. Конкурсът не е приключил.

Прокурорите във ВТАП са с дългогодишен професионален опит и са преминали в кариерното си израстване през всички прокурорски нива. Минималният прокурорски стаж превишава 20 години. Всички прокурори, с изключение на един, са с ранг „прокурор във ВКП“.

Щатът за съдебни служители във ВТАП включва 19 (деветнадесет) щатни бройки, като целият е попълнен.

Длъжностите са групирани така:

- Съдебен администратор - 1 щ.бр.
- Обща администрация - 9 щ.бр. в три направления- звено „Финансово - стопанска и административна дейност“, звено „Информационна и техническо обслужване“ и служба „Защита на класифицираната информация“
- Специализирана администрация - 9 щ.бр. - прокурорски помощници и служба „Регистратура и деловодство“

Съдебните служители са компетентни, имат значителен опит и изпълняват задълженията си отговорно и качествено, съобразно длъжностните характеристики и възложените задачи.

За ВТАП съотношението прокурори/съдебни служители по щат към 15.10.2025 г. е 0.58 (11/19) или за 1 прокурор – 1.73 съдебни служители.

В края на 2024 г. броят на прокурорите по щат във Великотърновския апелативен район възлиза на 195 (сто деветдесет и пет) . Те се разпределят както следва: в АП – 11 (единадесет), в окръжните прокуратури 57 (петдесет и седем), в районните прокуратури 127 (сто двадесет и седем). В апелативния район реално работилите прокурори през 2024 г. са 169 (сто шестдесет и девет). Резултатите за 2024 г. са постигнати реално от близо 4/5 от прокурорите по щат в региона.

От общия щат за следователи - 50 (петдесет) за апелативния район, към 31.12.2024 г., реално работили са 45 (четиридесет и пет).

Общият брой на заетите бройки за съдебни служители в апелативния район през 2024 г. е бил 334.5 при щат 342 (триста четиридесет и два).

Съотношението магистрати (прокурори и следователи)/служители по щат към 31.12.2024 г. в апелативния район е 0.71 (245/342) или за 1 магистрат – 1.43 съдебни служители.

2. Материална база

ВТАП заема кабинети в административна сграда - Съдебна палата на ул. „Васил Левски” № 16.

Работните места на прокурорите и съдебните служители са оборудвани с необходимата офис техника, но същата е стара и амортизирана.

Внедрена е унифицирана информационна система на ПРБ – УИС 3. На индивидуалните работни места е инсталирана операционна система – Windows 10.

Използваните програмни продукти са: програма за работна заплата RZ WIN; програма за личен състав LS WIN; правно-информационна система АПИС.

ВТАП е третостепенен разпоредител с бюджет. Счетоводната информация се въвежда в електронни регистри, чрез програмен продукт WEB Konto 66, използван в съдебната система. Счетоводната отчетност се осъществява на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти. Задължително се спазват изискванията за съставяне на документите, съгласно чл.6 от Закон за счетоводството. Осъществява се предварителен контрол в съответствие със ЗФУКПС, указанията на министъра на финансите и Вътрешните правила за предварителен контрол в Прокуратурата на РБ.

3. Обобщени данни за дейността на ВТАП

3.1. Досъдебна фаза

През 2024 г. в района на ВТАП са наблюдавани общо 32 794 преписки, през 2023 г. броят им е бил 31 289 броя преписки, а през 2022 г. – 30 441 броя преписки. Наблюдава се тенденция към увеличение от 2,78% за 2023 г. спрямо 2022 г. и от 4,81% за последната 2024 г. спрямо 2023 г.

Новообразуваните преписки в апелативния район през 2024 г. са общо 29 292 бр., което съставлява 90 % от наблюдаваните. Това процентно съотношение е в същата величина и за предходните години, когато новообразуваните преписки са били 27 654 бр. през 2023 г. и 26 569 бр. преписки през 2022 г..

Броят на решените преписки за 2024 г. (31 635 бр.) се е увеличил в сравнение с 2023 г. (29 578 бр.) и 2022 г. (28 771 бр.). Това, от своя страна е довело до преодоляване през 2024 г. тенденцията към по-голям брой на нерешените преписки за предходната 2023 г. спрямо 2022 г. – в края на 2024

г. са останали нерешени 1159 бр. преписки, при 1711 бр. в края на 2023 г. и 1670 бр. в края на 2022 г.

Решените преписки (31 635 бр.) съставляват 96,47 % от наблюдаваните (32 794 бр.) преписки (2023 – 94.53 %, 2022 — 94.52 %). Решените преписки с отказ да се образува досъдебно производство през 2024 г. са 18 731 бр. или 59.2% (за 2023 г. са 56.96%, а през 2022 г. са 54.8%).

Над едномесечния срок са решени 1.48 % от преписките (469 бр.), като техният брой в сравнителен аспект бележи увеличение за целия апелативен район. По съдебни окръзи се разпределят както следва: ОП - В.Търново - 179 бр., ОП - Плевен - 290 бр.

За района на ВТАП, ОП – Габрово, ОП - Ловеч и ОП - Русе (17632 бр.) всички преписки по следствия надзор са били решени в 1-месечен срок.

При извършения през 2024 г. инстанционен и служебен контрол с потвърдителни прокурорски актове са решени общо 3172 бр. при общ брой решените инстанционни преписки – 2617 бр.

По решенията през годината 587 бр. инстанционни преписки АП В.Търново е потвърдила 95,89 % /563 бр./ от проверените прокурорски актове.

Обжалваните актове на Апелативна прокуратура – Велико Търново през 2024 г. пред ВКП са 162 акта, от които потвърдени са 143 бр. (88, 27%).

През 2024 г. общият брой на наблюдаваните досъдебни производства (в т.ч. спрените и прекратени по давност за съответния период) в апелативния район на гр. Велико Търново е 24 656 бр. при 23 845 бр. ДП за 2023 г. Тенденцията е към увеличаване по този показател с 811 бр. наблюдавани ДП. Обратна е тенденцията по този показател през предходните години: при 24 656 бр. ДП за 2022 г. е налице намаление за 2023 г. с 811 бр.

През 2024 г. е налице увеличаване броя на новообразуваните ДП, които са 10 739 бр., при 2023 г. – 10 595 бр., и намаление спрямо 2022 г., когато са отчетени – 11 095 броя.

През 2024 г. са приключени 11 273 бр. ДП, при 11 754 бр. през 2023 г. и 12 416 бр. за 2022 г. Този показател има отражение и в процентното отношение на броя приключени от общо наблюдавани дела – за 2024 г. е 45,72%, за 2023 г. – 49,29% и за 2022 г. – 50,36%

Останалите неприключени ДП през 2024 г. са 5937 бр., с 6,67 % повече от неприключените през 2023 г. – 5566 бр. , когато също е било отчетено завишение, тогава със 3,98 % спрямо 2022 г. – 5353 бр.

През 2024 г. е отчетено увеличение на решените досъдебни производства: 17 962 бр. ДП спрямо 17 598 бр. през 2023 г., когато е отчетено намаление спрямо 2022 г. – 18 668 бр. ДП. В процентно изражение, броят на решените от общо наблюдаваните досъдебни производства през 2024 г. е 72,85%; през 2023 г. е 73,80% и през 2022 г. е 75,71%.

През 2024 г. в съда са **внесени** общо 3 744 акта, при 4 069 акта през 2023 г. и 4 152 акта през 2022 г. По този показател се отчита трайно намаление.

Намаление се отчита по отношение на внесените в съдилищата обвинителни актове и тази тенденция бележи устойчивост – 1 930 бр. през 2024 г. при 2 147 бр. за 2023 г. и 2 154 бр. за 2022 г. Намаление има и при внесените предложения по чл.78а от НК: 288 бр. за 2024 г., при 409 бр. за 2023 г. и 507 бр. за 2022 г..

Увеличение се наблюдава по отношение на внесените в съда споразумения – 1526 за 2024 г., при 1513 бр. за 2023 г. и 1491 бр. през 2022 г..

Спрените досъдебни производства в апелативния район на ВТАП са 3207 бр. или 17,85% от общо решените през 2024 г. (при 3544 бр. или 20,14% през 2023 г. и 3753 бр. или 20,10% през 2022 г.).

Прекратените досъдебни производства в апелативния район на ВТАП през 2024 г. са 10 649 бр. или 59,29 % от общо решени от прокурор. За сравнение, през 2023 г. техният дял е бил 54,90% (9 662 бр.), а през 2022 г. – 55,62 % (10 384 бр.) През 2024 г. наблюдава се значително увеличение в решените по този начин досъдебни производства в сравнение с 2023 г.

Намалява делът на прекратените по давност досъдебни производства спрямо общо прекратените – 60,73% за 2024 г. (6 467 бр.), при 62,52% (6 041 бр.) за 2023 г. и 63,04% (6 547 бр.) за 2022 г.

Прекратените поради изтекла давност досъдебни производства, водени срещу известни извършители - лица привлечени като обвиняеми, са 12 бр. и представляват 0,19 % от всички прекратени през 2024 г. производства поради изтекли давностни срокове (2023 г. – 7 бр., 0.12 %, 2022 - 13 бр., 0.20 %). Най - висок брой отчитат ОП - Габрово - 4 бр. и ОП – Плевен – 4 бр.

Наблюдаваните през 2024 г. в апелативната зона бързи производства са общо 1886 бр. През 2023 г. е отчетено намаление с 17.5% (1972 бр.) спрямо през 2022 г. (2390 бр.)

Продължителност на досъдебната фаза

(от образуване на ДП до решаването му с прекратяване или внасяне на прокурорски акт в съда)

В срок до 8 месеца – 4 943 бр. досъдебни производства или 27.52 % от решенията (2023 г. – 5 212 бр. или 29,62%; 2022 г. – 5 364 бр. или 28,73%)

В срок до 1 година - 1 180 бр. досъдебни производства (6,01%). През 2023 г. броя на досъдебните производства е 1 121 бр. (6,37%), а през 2022 г. - 966 бр.(5,17%)

В срок над 1 година - 1104 бр. или 6,15 % . Най - висок брой отчитат в района на ОП – В. Търново - 319 бр.(РП – В. Търново - 287 бр.) и ОП - Русе - 307 бр. През 2023 г. техният брой е 789 бр. (4,48%), а през 2022 г.- 953 бр. (5,10%).

В срок над 2 години – 648 бр. досъдебни производства (3,61%). Най – висок брой отчитат в района на ОП - Русе - 252 бр.(РП – Русе – 183 бр.), следвани от ОП - В.Търново - 193 бр., ОП - Ловеч - 75 бр., ОП - Плевен – 72 бр. и ОП - Габрово - 56 бр. През 2023 г. техният брой е 518 бр. (2,94%), а през 2022 г. – 662 бр. (3,54%).

Срочност на решаване на ДП от прокурор

В срок до 1 месец са решени 16 631 бр., съставляващи 92,56% от общо решенията от прокурор (2023 г. 16 543 бр.- 94 % , 2022 г. 17 974 бр. - 96 %).

В срок над 1 месец са решени 171 досъдебни производства, без удължаване на срока от административния ръководител (2023 г. – 103 бр., 2022 г. – 87 бр.) От посочените 171 броя – в РП Велико Търново са 110 бр., в ОП – Плевен 3бр. и РП – Плевен 58 бр.

В удължения от административния ръководител срок до 2 месеца през 2024г. са решени 1 004 бр., при решени 905 досъдебни производства през 2023г., и общо 568 досъдебни производства за 2022г. В удължения от административния ръководител срок до 2 месеца през 2024г. най-много са решенията досъдебни производства за района на ОП Русе – 449 бр. (РП Русе – 419 бр.), следвани от района на ОП Плевен - 262 бр.(РП Плевен – 243 бр.), за района на ОП Велико Търново – 174 бр. (РП В.Търново – 162 бр.), за района на ОП Ловеч – 105 бр. (РП Ловеч – 85 бр.) и за района на ОП Габрово – 14 бр. (РП Габрово - 13)

Над 2-месечения срок през 2024г. са решени 156 досъдебни производства, при 47 бр. през 2023г. и 39 дела през 2022г. Над 2 месеца през 2024 г.са решени най-много досъдебни производства в РП – Велико Търново 61 бр., РП – Ловеч 54 бр.,РП – Плевен 38 бр., ОП – Плевен 1 бр. и ОП – Русе 2 бр.

3.2. Съдебна фаза

Работата на прокурорите от апелативен район Велико Търново е организирана в съответствие с Указанията за подобряване работата в Прокуратурата на Република България по наказателно-съдебния надзор, прието със Заповед № РД-02-29/15.12.2017 г. на главния прокурор и изменено със Заповед № РД-02-07/20.03.2025 г.

В района на ВТАП през 2024 г. в съдилищата по прокурорски актове са били образувани 3744 броя дела. Сравнението с 2023 г., когато техният брой е бил 4054 бр. и с 2022 г. – 4167 бр. показва тенденция към намаляване на внесените от прокурорите дела в съда.

През 2024 г. са постановени 3903 бр. решения по прокурорски актове. По внесените обвинителни актове са постановени 761 бр. осъдителни решения и 70 бр. оправдателни. С одобрени споразумения са приключили 1219 дела и 68 – с налагане на административно наказание. Прекратени са 24 дела и 71 са върнати на прокурор.

През 2024 г. общият брой на подадените протести в апелативен район Велико Търново е 129 броя, от които 103 въззивни и 26 –касационни. През 2023 г. общият брой на подадените протести е бил 121, през 2022 г. – 169.

През 2024 г. съдилищата са върнали на прокуратурите от апелативния район 84 прокурорски акта, което представлява 2.24% от общо внесените в съда 3744 акта. В процентно отношение съотношение върнатите от съда дела за 2023 г. са 2.30% от общия брой внесени в съда досъдебни производства, а за 2022 г. са 2.16%.

През 2024 г. срещу върнатите дела по чл.249, ал.3 и чл.377, ал.2 от НПК в апелативния район са подадени 48 протеста. От тях през периода са разгледани 37 броя и уважени 10, което е 27.03% от общо разгледаните протести и представляват по-малък процент от предходната 2023 г., когато процента е бил 30.95% и от 2022 г., когато този процент е бил 44.19%.

Неодобрени споразумения, внесени в нарушение на чл. 381, ал.2 и ал.3 от НПК - 3 бр., 0,21 % от съдебните решения по внесени предложения за споразумение (2023 г. - 6 бр. – 0,40 %, 2022г. - 6 бр. – 0,41 %).

Оправдателни присъди

През 2024 г., от съдилищата във В.Търновски апелативен район са постановени на първа инстанция общо 77 бр. оправдателни съдебни акта от общо решени 3903 бр. дела, което е 1,97% от общо решените от съда дела. За сравнение, процентът на оправдателните актове спрямо решените дела през 2023 г. е 1,8 %, а през 2022 г. – 2,28% .

Оправданите лица през 2024 г. са 90, което представлява 2,30%, съотношението на оправданите спрямо осъдените – за сравнение този процент през 2023 г. е бил 2,26%, а през 2022 г. – 2,74% лица.

Данните за 2024 г. по окръжните прокуратури показват незначително повишение броя на лицата с оправдателни присъди в ОП-В.Търново и ОП-Плевен. Намаляват лицата с оправдателни присъди в ОП-Габрово, ОП-Ловеч и ОП-Русе. По данни на статистиката, оправдателните присъди са намалени в периода 2022 г. до 2024 г.

Анализите сочат, че причините за постановяването на оправдателните присъди се дължат основно на противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика или други обстоятелства по тълкуване на закона, които не компрометират тезата на прокуратурата. По тези причини през 2022 г. са били оправдани най-много обвиняеми лица – 119, а през 2023 г. оправдани са били 96 лица.

Приведени в изпълнение присъди и споразумения през 2024 г. - за 2084 лица. Всички присъди са приведени до 5 дни.

През 2024 г. прокурорите от района на ВТАП са изготвили и предявили общо 307 иска по СК, ГПК, ТЗ и други закони. През 2023 г. техният брой е бил 105, а през 2022 – 124 броя. Налице е драстично увеличение през 2024 г.

През 2024 г. прокурорите от района на ВТАП са участвали в общо 43 първоинстанционни граждански дела по ЗОДОВ, 43 бр. за 2023 г. и 31 за 2022 г. През 2024 г. влезли в сила са 31 осъдителни съдебни решения срещу ПРБ по ЗОДОВ (с общ размер на присъдените обезщетения в размер на 359 165 лв.), при 22 бр. за 2023 г. (с общ размер на присъдените обезщетения в размер на 113 463.27 лв.) и 27 бр. решения за 2022 г. (с общ размер на присъдените обезщетения в размер на 113 463.27 лв.)

Общият брой на получените и образувани преписки за 2024 г. по надзора за законност за района на ВТАП е 1493 (за 2023 г. – 1866, за 2022 г. - 2154). От тях по инициатива на прокурор са образувани 1153 преписки (за 2023 г. – 1249 и за 2022 г. – 1339). Намалението на обема на работа по този надзор е резултат от промените в Конституцията на Република България от 27.12.2023 г.

Магистратите от апелативен район Велико Търново за 2024 г. са извършили 135 ревизии и проверки, както следва: ВТАП – 40; ОП-В.Търново – 29; ОП-Габрово – 14; ОП-Ловеч – 11; ОП-Плевен – 35; ОП-Русе -6.

3.3. Натовареност на прокурорските и на следствените органи.

Видно от официално публикуваните данни от ведомствения информационен сайт, прокурорите от ВТАП са на второ място по натовареност от апелативните прокуратури в страната. Натовареността на административния ръководител ВТАП и на неговите заместници през 2024 г. е 259,4 точки, спрямо 300,9 точки през 2023 г. и 242,3 точки за 2022 г..

Общата натовареност на прокурорите от ВТАП за 2024 г. е 1847,7 точки или 1388 броя актове, спрямо 2023 г., когато по този показател са били 1279.8 точки или 1291 броя актове, а за 2022 г. са били 1249,9 точки или 1309 броя актове.

Средната натовареност на прокурор (брой точки на ден на прокурор) от ВТАП за 2024 г. е 0,93 точки или 0,7 актове, спрямо 0,67 точки или 0.68 актове за 2023 г., спрямо 0,66 точки или 0,7 броя актове за 2022 г..

ВТАП запазва второ място за 2024 г. при средна натовареност на прокурорите от апелативните прокуратури – 0,84 точки или 0,56 актове.

За 2024 г. прокурорите от Окръжните прокуратури – гр. В. Търново, гр. Габрово и гр. Русе са с натовареност над средната за страната, а ОП-Ловеч и ОП-Плевен са с натовареност под средната за страната. Средната натовареност на окръжните прокуратури в страната за 2024 г. е 1,47 точки или актове 2,6 актове, а за 2023 г. е била 1,29 точки или 2,43 актове.

Възложените на следователи разследвания по дела по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 от НПК са общо 205 бр. , с 19,9 % повече, без прекратените по давност. Най-много такива възлагания са извършени от ОП - Русе - 95 бр. , следвана от ОП - В.Търново – 41 бр., ОП - Ловеч - 31 бр., ОП - Плевен - 25 бр. и ОП - Габрово - 13 бр.

Следователите от следствени отдели към окръжните прокуратури в гр. Велико Търново и гр. Русе са с натовареност над средната за страната, а ОСлС в гр. Габрово, Ловеч и Плевен са с натовареност под средната за страната. Средната натовареност на следовател от НСлС и окръжните следствени отдели при окръжните прокуратури в страната за 2024 г. е 1.22 точки или 3.13 актове, а за 2023 г. е била 1.24 точки или 3.03 броя актове.

Като цяло, ВТАП и териториалните прокуратури са добре организирани, предвид качественото ръководство на предишните административни ръководители на ВТАП, заложили здрав фундамент за бъдещото ѝ развитие.

III. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

А. ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Някои от проблемите са характерни за всички апелативни райони в страната и са добре известни. На първо място, това е качеството на разследването- понякога то започва късно, поради извършването на проверки, въпреки наличието на достатъчно данни към сигнала за престъпление, което води до загуба на доказателства; следствените действия не се провеждат системно, целенасочено и своевременно, което се дължи на слаба тактическа подготовка на разследващите и на непознаване на материалите от делото; разследващите не проявяват инициатива, не анализират събраните доказателства, за да набележат последващи следствени действия, а очакват указания от прокурора; разследващите допускат процесуални грешки, водещи до изключване на доказателства от доказателствената съвкупност и др. На второ място, срочността на разследването, като неразумната продължителност при него се дължи основно на забавяне на изготвянето на заключенията най-вече на съдебно-автотехническите експертизи, на периоди на бездействие на разследващите, когато предават материалите от делото на вещите лица за експертизи, без да оставят доказателства при себе си, като така намират основание да не провеждат следствени действия, на назначаването на допълнителни и повторни експертизи, поради това, че на вещите лица не са били представени всички необходими материали от делото и др. На трето място, прокурорският надзор върху разследването не винаги е на изискваното от закона ниво - констатира се случаи на бланкетни указания към разследващите, на безидейност у наблюдаващия прокурор за хода на делото, обричаща разследването на хаотичност. На четвърто място, това са постъпилите от закритата Специализирана прокуратура дела с многогодишни разследвания, които допълнително натовариха разследващите органи в апелативния район.

Въз основа на анализа и оценката на състоянието на ВТАП и на териториалните прокуратури, развити в предния раздел, освен посочените общи слабости, могат да бъдат очертани посочените по-долу проблеми, намиращи статистически израз:

-все още има преписки, решени от прокурора в срок над един месец- 1,48 %, преимуществено в района на ОП - Плевен (ОП - Плевен – 11 бр. и РП - Плевен – 279 бр.) и района на ОП - В. Търново (РП - В. Търново – 179 бр.);

- увеличават се броят и делът на решенията от прокурор досъдебни производства в срок над 1 месец без удължаване на срока от административния ръководител спрямо всички решени дела и на решенията дела над 2 месеца- от 0,47 % през 2022 г. до 0,95 % през 2024 г. за първите от тях и от 0,2 % до 0,47% за вторите от тях за същия период, като най-много и от двата вида са констатирани в РП-В.Търново;

- намалява броят и делът на приключените и решени по същество от прокурор дела, чийто срок на разследване е до 1 година, като през 2023 г. показателите са съответно 6333 дела- 82,3% от всички приключени и решени по същество, а през 2024 г. те са 6123 бр. или 77,8% от тях;

- увеличава се броят на приключените и решени по същество от прокурор дела, чийто срок на разследване е над 1 година - 1104 бр. през 2024 г. (от които 319 бр. за района на ОП – В. Търново и с 307 бр. за района на ОП – Русе), като през 2023 г. той е бил 789;

- увеличава се броят на приключените и решени по същество от прокурор дела, чийто срок на разследване е над 2 години - 648 бр. през 2024 г., (от които за района на ОП – Русе – 252 бр.), като през 2023 г. той е бил 518;

- налице е тенденция в тригодишен период от 2022 г. до 2024 г. за увеличение на дела на неприключилите досъдебни производства по отношение на приключените, като през 2022 г. на едно неприключено са се падали 2,3 приключени, през 2022 г.- 2,1, а през 2024 г.- 1,9 дела;

- относително висок е делът на преписките, решени с отказ да се образува ДП-от 54,8% през 2022 г. до 59,2% през 2024 г.;

- относително нисък е делът на внесените в съда прокурорски актове спрямо приключените дела- около 34% за периода 2022 г.-2024 г.;

- относително висок е делът на прекратените спрямо решенията ДП, като той варира между 54,90% и 59,29 % през последните 3 години

- налице са 12 бр. прекратени поради изтекла преследвателна давност досъдебни производства, водени срещу известни извършители - лица, привлечени като обвиняеми, от които 4 бр. за района на ОП – Габрово и 4 бр. за района на ОП – Плевен;

-продължават да се внасят, макар и рядко, от районните прокуратури споразумения в нарушение на чл.381, ал.2 и ал.3 от НПК;

- нисък е броят на новообразуваните досъдебни производства и предадените на съд лица за корупционни престъпления, изпиране на пари и данъчни престъпления;

Б. ДОСТИЖЕНИЯ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Наред с отбелязаните по-горе слабости, могат да бъдат подчертани следните, по мое мнение, достижения в дейността на ВТАП и териториалните прокуратури, които са следствие и на предприетите управленски мерки, отбелязани в този подраздел.

1. Във ВТАП:

а) са осигурени условия за своевременна и качествена подготовка на прокурорите за участието им в производствата по чл.64,ал.8 и чл.65,ал.8 от НПК, след като издадох Разпореждане № 1 от 23.08.2024 г., с което задължих административните ръководители на окръжните прокуратури от апелативния район да създадат организация за незабавно уведомяване от прокурорите от окръжните прокуратури на Апелативна прокуратура – Велико Търново в случаите на вземане/отказ за вземане от съда на мярка за неотклонение задържане под стража в досъдебно производство, както и за случаите на съдебен контрол върху задържането под стража в досъдебното производство (по чл.65 от НПК), като изпращат и копия от съответните документи от делата;

б) е създадена организация на работа, при която в съдебните заседания по ВНОХД се явява един и същ прокурор от началото до края на производството и който при необходимост изготвя протест; на прокурора, който е участвал в производствата по чл.64,ал.8 и чл.65,ал.8 от НПК, като правило се възлага да представлява прокуратурата във ВНОХД. Тази организация осигурява по-добро познаване на делото и по-добра защита на позицията на държавното обвинение; към тази цел е насочена издадената от мен Заповед № 385 от 07.08.2025 г., с която задължих наблюдаващите прокурори да изпращат решенията на Апелативен съд - Велико Търново по въззивни граждански и наказателни дела от общ характер на наблюдаващите прокурори от окръжните прокуратури за преценка дали да бъдат протестирани/обжалвани актовете на съда и оттук-осигуряването на изготвянето на обосновани и добре мотивирани протести/жалби;

в) е постигната равномерна натовареност на прокурорите, тъй като периодично се извършва преглед на броя на разпределените преписки на прокурорите при ВТАП в модула за случайно разпределение на УИС , като при необходимост се извършват корекции в процента натовареност на прокурорите в групите за случайно разпределение и/или се изключват от определени групи и се включват в други групи; тази мярка се допълва с възлагането от страна на административния ръководител на явяването в съдебни заседания съобразно чл.34,ал.1 от Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор;

г) е установен добър психоклимат, изграден на базата на взаимно уважение и подкрепа между прокурорите и служителите, спомагащ за безконфликтно изпълнение на задълженията в нейните рамки;

д) продължава редовното попълване и поддържане на въведените във ВТАП електронни регистри за: изготвените постановления на ВКП по упражнен контрол актове на ВТАП, касационните решения на ВКС, организиран по глави от НК, за актовете на АС - В.Търново, постановени по ВНОХД, за касационните решения на АС - В.Търново. Тази база от решения помага за уеднаквяване на прокурорската практика;

е) е въведена специализация на прокурорите по приоритетни за дейността на Прокуратурата направления- трафика на хора и изпирането на пари, като са обособени 2 групи за случайно разпределение на преписки и дела от тези категории, в които участват различни прокурори;

ж) прокурорите са разпределени да отговарят за съдебни окръзи и по надзори, като по този начин се постига по-добро познаване на силните и слабите страни в работата на прокурорите в съответните окръзи и проблемите по надзорите и по-лесно се набелязват и предприемат конкретни стъпки в контролно-ревизионната дейност и се предлагат управленски решения;

з) е постигнато високо качество на прокурорските актове- 88 % от обжалваните от тях са потвърдени;

и) е изградена и поддържана отлична комуникация с административните ръководители на окръжните и районните прокуратури в апелативния район, като при констатирани слабости в работата, се реагира своевременно. Така във връзка с констатирани случаи на неоснователно приемани самоотводи на прокурори от РП-Габрово от страна на ОП-Габрово, с цел преодоляване и недопускане в бъдеще на такива пропуски от

прокурорите от ОП - Габрово, издадох Разпореждане № 1 от 18.02.2025 г., с което задължих административният ръководител на ОП-Габрово да създаде организация да бъде изпращана на Великотърновската апелативна прокуратура всяка преписка на ОП-Габрово, по която се приема за основателен самоотвод на прокурор от РП-Габрово, ведно с преписката/досъдебното производство на Районната прокуратура, незабавно след съставяне на постановлението, с което се отвежда прокурорът от първоинстанционната прокуратура, като след постъпването и разпределянето им във ВТАП, да бъде извършван служебен контрол на правилността на постановлението на ОП-Габрово, с което се приема за основателен самоотводът и се отвежда прокурорът от първоинстанционната прокуратура;

к) са предприети мерки във връзка с констатирани системни слабости, допускани от разследващите органи и наблюдаващите прокурори в района на ВТАП при разследването и надзора на досъдебните производства, водещи до забавянето им, особено на делата за престъпления по транспорта, за което издадох Разпореждане № 3 от 01.07.2025 г., с което задължих административните ръководители на окръжните прокуратури съвместно с директорите на областните дирекции на МВР в апелативния район да предприемат организационни мерки, чрез които да се осигури:

-по отношение на всички видове дела, водени за престъпления от общ характер

- разследващите органи да предават на вещите лица (ВЛ) за изготвяне на експертизи хартиени или дигитални копия на доказателствените материали (доказателствени средства, писмени и веществени доказателства). Предоставянето на оригинални писмени и веществени доказателства и доказателствени средства да се допуска, само когато те са обект на съответната експертиза.
- разследващите органи **в срок до 01.09.2025 г.** да изискат и да върнат в съответните структури по разследването предадените на ВЛ оригинални доказателствени средства (протоколи от процесуално-следствени действия и др.), като вместо тях на ВЛ бъдат предоставени техни хартиени или дигитални копия. Оставянето на оригинални писмени и веществени доказателства и доказателствени средства да се допуска, само когато те са обект на съответната експертиза.

- по отношение на делата за престъпления против транспорта:

- привеждане в известност на всички неприключени ДП за престъпления по транспорта (вкл. и наблюдаваните от районните прокуратури), като се изясни по кои от тях не са спазени определените срокове за изготвяне на заключения по автотехническите експертизи (АТЕ) и комплексните експертизи с участието на автоексперт (КЕ) и от кои ВЛ;
- създаване и водене на електронни регистри във формат EXCEL в областните дирекции на МВР и в ОСЛО при окръжните прокуратури на ДП за престъпления по транспорта, които да съдържат информация за номера на делото, вида назначена експертиза, вещите лица, срока за изготвяне, датата на предаване на заключението и др.;
- спазване на изискването за своевременност на назначаването на АТЕ и комплексните експертизи с участието на ВЛ – автоексперти - след събиране на всички относими към фактическата обстановка на деянието доказателства, нужни за изготвянето на обосновано експертно заключение;
- внимателна преценка от страна на разследващите органи на необходимостта от назначаването на първоначални колективни еднородни АТЕ, за да се избегне по-продължителното време за изготвянето им;
- съгласуване на изготвените от разследващите органи постановления за назначаване на АТЕ и комплексни експертизи с участието на ВЛ – автоексперти с наблюдаващите прокурори;
- определяне на оптимални срокове за изготвяне на АТЕ и комплексни експертизи с участието на ВЛ – автоексперти, които (включително с евентуални продължавания на първоначалния срок) да не надвишават 6 (шест) месеца;
- провеждане само по изключение на разпити по делегация, насочени към изясняване на фактическата обстановка на ПТП; ако такива са належащи- разследващите да изготвят подробни въпросни листи, които да съгласуват с наблюдаващите прокурори;

л) повишаване активността в контролно - ревизионната дейност, съобразена със спецификата на отделните прокуратури; резултат от това са извършените многобройни проверки и ревизии на окръжни и районни

прокуратури, дадените въз основа на тях указания за отстраняване на констатирани слабости и последващия контрол по отстраняването им.

През 2024 г. прокурорите от ВТАП са извършили две комплексни ревизии свързани с контролната дейност:

➤ Комплексна ревизия на Окръжна прокуратура-Плевен за дейността през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2023 г., съобразно Указание за контролната дейност в ПРБ, утвърдено със заповед № 6113/29.12.2014 г. на главния прокурор.

➤ Комплексна ревизия на Окръжна прокуратура-Велико Търново за дейността през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2023 г., съобразно Указание за контролната дейност в ПРБ, утвърдено със заповед № 6113/29.12.2014 г. на главния прокурор.

Извършените са 12 тематични ревизии по плана за контролната дейност:

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Велико Търново, по спазване принципа на случайно разпределение на преписките и делата през 2023 г., съгласно чл.10 от Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в ПРБ, утвърдени със заповед № РД-02-23 от 13.09.2021 г. на главния прокурор.

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Габрово, по спазване принципа на случайно разпределение на преписките и делата през 2023 г., съгласно чл.10 от Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в ПРБ, утвърдени със заповед № РД-02-23 от 13.09.2021 г. на главния прокурор.

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Ловеч, по спазване принципа на случайно разпределение на преписките и делата през 2023 г., съгласно чл.10 от Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в ПРБ, утвърдени със заповед № РД-02-23 от 13.09.2021 г. на главния прокурор.

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Плевен, по спазване принципа на случайно разпределение на преписките и делата през 2023 г., съгласно чл.10 от Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в ПРБ, утвърдени със заповед № РД-02-23 от 13.09.2021 г. на главния

прокурор.

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Русе, по спазване принципа на случайно разпределение на преписките и делата през 2023 г., съгласно чл.10 от Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в ПРБ, утвърдени със заповед № РД-02-23 от 13.09.2021 г. на главния прокурор.

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Габрово относно създадената организация на работа и контрол по отношение на Районна прокуратура-Габрово по Указанието за организацията на работа в ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие, както и изпълнение на заповед за защита по домашно насилие, утвърдено със заповед № РД-02-09 от 30.04.2018 г., изм. и доп. със заповед № РД-02-04 от 01.04.2022 г. на главния прокурор.

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Ловеч относно създадената организация на работа и контрол по отношение на Районна прокуратура-Ловеч по Указанието за организацията на работа в ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие, както и изпълнение на заповед за защита по домашно насилие, утвърдено със заповед № РД-02-09 от 30.04.2018 г., изм. и доп. със заповед № РД-02-04 от 01.04.2022 г. на главния прокурор.

➤ Тематична ревизия на дейността на Окръжна прокуратура-Русе по Указанието за организацията на работата на ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани за изпиране на пари и финансиране на тероризъм, утвърдено със заповед № РД-02-13 от 10.07.2023 г. на и.ф. главен прокурор.

➤ Тематична ревизия на дейността на Окръжна прокуратура-Плевен по Указанието за организацията на работата на ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани за изпиране на пари и финансиране на тероризъм, утвърдено със заповед № РД-02-13 от 10.07.2023 г. на и.ф. главен прокурор.

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Велико Търново относно създадената организация на работа и контрол по отношение на Районна прокуратура – Велико Търново по Указанието за организацията на работа в ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани за трафик на хора, утвърдено със заповед № РД-02-22 от 18.10.2022 г. на главния прокурор.

➤ Тематична ревизия в Окръжна прокуратура-Русе относно създадената организация на работа и контрол по отношение на Районна прокуратура-Русе по Указанието за организацията на работата в ПРБ по

преписки и досъдебни производства, образувани за трафик на хора, утвърдено със заповед № РД-02-22 от 18.10.2022 г. на главния прокурор.

➤ Тематична ревизия на цялостната работа в Окръжен следствен отдел в Окръжна прокуратура–Плевен през 2023 г.

По плана за контролна дейност за 2024 г. е извършена 1 (една) проверка: „Проверка на работата на административния ръководител на Окръжна прокуратура–Русе относно изпълнение на задълженията по чл.140, ал.3 от ЗСВ и начина на ръководене на контролната дейност през 2023 г., съгласно разпореденото в писмо № VI-16900/2020 г. от 11.06.2021 г. на прокурор Янка Гочева, завеждащ Отдел 06 „Организационно-административни дейности“ при ВКП“.

През 2024 г. от ВТАП бяха извършена проверка: „Тематична ревизия на работата на прокурорите от Окръжна прокуратура – Габрово по упражняване на правомощията на прокурора, посочени в Търговския закон за периода от 2017 г. до 2023 г.“.

За резултатите от извършените проверки и ревизии са изготвени доклади, които са изпратени на проверяваните прокуратури. На същите е даван срок, в който следва да уведомят АП – Велико Търново за изпълнение на дадените препоръки. Всички материали по извършените от АП-В.Търново ревизии и проверки: доклади, становища, възражения, писма и отговори за изпълнение на препоръките, заповеди и други са изпращани в отдел 10 „Инспекторат“ при ВКП.

Контролът по изпълнение на Указанията за подобряване работата на Прокуратурата на Република България по наказателно-съдебния надзор, утвърден със Заповед № РД-02-29/15.12.2017 на главен прокурор, изм. и доп. със Заповед № РД-02-07/20.03.2025 г. на и.ф. главен прокурор се осъществява чрез изготвяне на годишен анализ на причините за връщането на делата за доразследване, на постановените от съда и влезли в сила оправдателни актове, както и на предприетите мерки за подобряване работата по този надзор на прокуратурите от района на ВТАП.

Периодично се извършва проверка и анализ на причините, довели до осъждането на Прокуратурата по ЗОДОВ за района на ВТАП.

В изпълнение на Указанието за организация на работа на ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие, както и за изпълнение на заповед за защита от домашно насилие е създадена необходимата организация за точно изпълнение на указанието.

През 2024 г. е осъществен контрол върху дела свързани с ПТП, с резултат последвала смърт или телесни повреди на едно и повече лица, като са извършени тематични ревизии във всички окръжни прокуратури от района.

Предприети са организационни мерки в изпълнение на Указанието за организация на работата на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани за трафик на хора, утвърдени със заповед № РД-02-22/18.10.2022 г. на главния прокурор и през 2024 г.

Провеждат се периодични тематични проверки по дела, водени срещу лица с две и повече досъдебни производства, в изпълнение на Заповед № РД-04-22/21.01.2020 г., изменена със Заповед № РД-04-70/16.03.2022 г. на Главния прокурор на Република България за първото и второто шестмесечие на 2024г.

В изпълнение на Заповед № РД-04-148/30.05.2024 г. относно въвеждане в действие "Електронен регистър за срочността на разследването и произнасянето на прокурор по ДП с обвиняеми лица" е създадена организация за извършване на периодични проверки от прокурори във ВТАП. В изпълнение на Заповед № РД-02-16/21.10.2024 г. е създадена организация за контрол в апелативния район относно спазването от първоинстанционните прокуратури на сроковете по чл. 145, ал.2 ЗСВ.

На всеки шест месеца се извършват тематични проверки на дела с продължителност на разследването над 3 години.

м) в рамките на медийната политика на ВТАП като неин говорител поддържам добри комуникационни отношения с представителите на регионалните медии. Проведени бяха работни срещи с журналистите, касаещи взаимодействието на прокуратурата със средствата за масова информация във връзка с процесуалната дейност на органите на досъдебното производство.

За популяризиране на работата на прокуратурата се осъществяват различни инициативи – срещи, открити уроци, лекции, разговори и посещения в различни целеви групи. Прокурорите от Апелативна прокуратура – Велико Търново участват с открити уроци в следните инициативи: „Ден на отворените врати“; Месец на кариерното ориентирано, който се провежда съвместно с Регионалното управление на образованието и науката; Образователна програма „Съдебна власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, съвместна

инициатива на ВСС и Министерство на образованието и науката. Основните теми, с които са запознати учениците са: опасностите в интернет и социалните мрежи, компютърните/кибер престъпления; пътнотранспортните престъпления и нарушения, управлението на МПС след употреба на наркотици или алкохол; наказателната отговорност на непълнолетните лица; как да се предпазят да не станат жертви на престъпления; „наркотиците – лесният начин да загубиш свободата си“ и т.н.

н) не на последно място по значение, това е подобрената, благодарение на усилията на ВСС, работна среда в Съдебната палата, където на ВТАП бяха предоставени през 2025 г. допълнителни кабинети, след преместването на прокурорите и служителите в друга сграда в града.

2. Във всички прокуратури (ВТАП и териториални) в апелативния район:

а) активна е работата на прокурорите по гражданско-съдебния надзор, особено по делата по ЗОДОВ. При участие в съдебните производства активно се ангажират относими доказателства. Изготвят се отговори на исковите молби, респективно подават се жалби срещу първоинстанционните решения, както и касационни жалби, когато е било преценено, че присъденото обезщетение е завишено и не съответства на реално претърпените от ищеца вреди. При преценка за липса на основания за обжалване на решенията са изготвяни мотивирани становища до ВКП.

б) за целия апелативен район може да се отбележи подобряване на комуникацията между Прокуратурата и обществото, чрез системно организиране на приемни дни на граждани и участие на прокурори в информационни кампании и образователни програми. През 2024 г. общият брой на участията в брифинги, интервюта, изготвени и публикувани прессъобщения, както и организиране на посещения на ученици са повече от 342 броя;

3. В териториалните прокуратури в апелативния район:

а) висок е делът дял на решенията спрямо наблюдаваните преписки по следствения надзор (96,47 %);

б) висок е делът на потвърдителните инстанционни прокурорски актове на териториалните прокуратури (95,89%);

в) висок е делът на решенията ДП в месечен срок (92,56 %);

г) нисък е делът на оправданите спрямо общия брой на осъдените лица- 2,3 %;

д) нисък е делът на постановените съдебни актове за връщане на прокурора спрямо внесените прокурорски актове -2,24 %;

е) намален е делът на спрените производства- от 20,10% през 2022 г. до 17,85% от решените дела

ж) присъдите са привеждани на в изпълнение в срок до 5 дни;

з) постепенно снижаване на броя на неприключените повече от 3 години производства- така към 31.12.2023 г. те са били 424 бр., към 31.12.2024 г.- 380 бр., а към 30.06.2025 г. – 316 бр., видно от данните в годишните отчети за 2023 г., 2024 г. и в отчета за първото полугодие на 2025 г.;

и) активно се упражнява надзор в местата за лишаване от свобода и задържане под стража-на територията на Великотърновския апелативен район се помещават 3 затвора и 3 затворнически общежития. На територията на ОП-Плевен се намират затворът в гр. Белене и затворът в гр. Плевен. ОП-Ловеч осъществява надзор върху Затвора в гр. Ловеч и затворническите общежития в гр. В.Търново и гр. Троян и ЗО “Полигона“. В тази връзка в двете прокуратури е създадена отлична организация, свързана със задължението на упражняване на надзор на местата за лишаване от свобода. В плановите за контролната дейност на двете прокуратури се включват планови тематични проверки в затворите, инициират се и внезапни проверки. Много добра организация е създадена и по отношение на срещите на прокурори с лишени от свобода, в изпълнение на задълженията им по т.81 от Указанието за дейността на ПРБ по ИН и ПАМ. Прокурори от ОП в Плевен и Ловеч по предварително определен график посещават затворите и затворническите общежития и изслушват затворници, приемат жалби от тях. В зависимост от оплакването, жалбоподателите получават отговор на запитванията си устно, при срещата, или писмено след проверка. Прокурорите от окръжните прокуратури осъществяват надзор в арестите в съответствие с изискването на т.82 от Указанието. Проверките се осъществяват съвместно от прокурори от окръжната и съответната районна прокуратура. Не са констатирани нарушения на режима;

к) своевременна и качествена работа при изготвяне и изпълнение на молби за правна помощ - няма връщани за преработка материали или оплаквания от страна на издаващите органи относно изпълнението на молбите;

л) по- пълно използване на капацитета на следователите чрез повишаване на възложените на тях разследвания по реда на чл.194 ал.1 т.4 от НПК с 19,9 %.

Така очертаните проблеми и достижения са условие за набелязване на целите за развитие на ВТАП и мерките за тяхното достигане, очертани в следващия раздел на моята концепция.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА – ВЕЛИКО ТЪРНОВО И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.

Целите за развитие на ВТАП и мерките за тяхното достигане се основават на приложения системен подход- Прокуратурата се разглежда като система, състояща се от йерархично структурирани материални, персонални и информационни елементи, субект и обект на въздействие и взаимодействие, както в рамките на системата, така и с други системи извън нея (МВР, ДАНС, КПК, НАП и др.), опериращи в рамките на нашето общество.

Структурата на ПРБ е очертана от Конституцията на Република България и Закона за съдебната власт и в нея е добре видно мястото на ВТАП и на прокуратурите, попадащи в апелативния район. Посочените нормативни актове в генерален план поставят целите на Прокуратурата и посочват способите за постигането им. Те следва да бъдат осмислени през мястото на ВТАП и долустоящите прокуратури в системата на ПРБ, законовите им правомощия и определения материален и персонален ресурс. Считам, че вземаните от административния ръководител на ВТАП управленски решения е необходимо да отчитат досегашните постижения и да ги надграждат, а слабостите (макар и немногобройни и без особена тежест)- да преодоляват.

Визираните от мен главни цели за развитие на ВТАП са:

- постигане на по-бързо разследване и скъсяване на времето от момента на разкриване на престъплението до предаването на извършителя му на съд;

- ефективност и ефикасност на наказателното преследване;

- повишаване на доверието на обществото към ВТАП, а респективно- и към ПРБ като цяло.

В процеса на ръководната дейност за достигането им бих прилагал методите на проактивно и реактивно управление, на използването на обратна връзка, на контрол и на корекция на поведението чрез поощрения и

наказания като способи за управление на прокурорите, следователите и служителите.

Мерките за достигане на заложените цели, адресирани както в системата на Прокуратурата, така и към елементи от външни системи, са следните:

1.Поддържане на добра колегиална атмосфера, при която се насърчава излагането на свое мнение и проявата на инициатива, насочена към подобряване на работата; вземане на управленски решения след вслушване в позициите на прокурорите, но при ясно лидерство от страна на административния ръководител; предвидимост в целеполагането и в сроковете за достигане на целите; мотивиране и подкрепа на усилията на прокурорите и служителите за повишаване на квалификацията им; поощряване на постиженията в работата, а при нужда- санкциониране на нарушенията; недопускане на безразличие към прокурорската дейност и на неуважение към гражданите.

Поддържане на оптимален кадрови състав чрез попълване на свободните щатни длъжности.

2.Подобряване на качеството на разследването и на прокурорския надзор върху него чрез:

- стимулиране на продължаващо обучение на прокурорите и особено на следователите, насочено към овладяване на средства за борба със съвременните форми на престъпността;

- насърчаване на специализацията на разследващите и прокурорите, особено в областта на противодействие срещу киберпрестъпленията и изпирането на пари посредством използването на криптовалути;

- провеждане на обучение на разследващите полицаи от страна на прокурори и следователи с голям опит по практически въпроси, свързани с тактиката и методиката на разследването и често допусканите процесуални нарушения; в тази насока предвиждам да проведе от една страна проучване сред прокурорите, за да се установят най-често допусканите нарушения на процесуалните и тактическите правила от разследващите органи, които влияят директно върху възможността за разкриване на обективната истина, а от друга страна- сред разследващите за констатираните от тях проблеми при взаимодействието им с наблюдаващите прокурори и упражнявания от тях надзор (своевременност на образуване на ДП, липса на указания, неадекватни указания и т.н.);

- засилване на методическата помощ, оказвана от страна на

прокурорите от ВТАП. Според мен правилното решение е да се работи в екип с прокурорите от долустоящите прокуратури и разследващите органи без излишен формализъм, при познаване на материалите от делото, като в оперативен порядък се обсъждат доказателствената съвкупност, следствената ситуация, тактиката на разследване и на отделните следствени действия и се набелязват последващите следствени ходове, след което се извършва последващ анализ и се дава начало на нов цикъл в разследването;

- провеждане на съвещания за обмяна на опит и добри практики между прокуратурите в апелативния район, за обсъждане и преодоляване на общи проблеми, за анализ и вземане на мерки за неповтарянето им на допуснати грешки;

- периодично обсъждане на практиката на ВКС , СЕС и ЕСПЧ, която има определящ характер за правоприлагането;

- анализ на нарушенията на процесуалния и материалния закон, допуснати от районните прокуратури и неотстранени от районните съдилища в апелативния район, довели до възобновяване на наказателните производства от страна на Великотърновския апелативен съд;

- създаване на електронни досиета на делата, по които се оказва засилена методическа помощ от страна на ВТАП, в които следователите ще прикачват файлове на приобщените доказателства веднага след събирането им, като достъп до тях ще имат наблюдаващите и надзорните прокурори.

3. Вземане на мерки за ускоряване на разследванията посредством:

- стимулиране на екипното начало, при което в надзора и разследването при необходимост се включват допълнително разследващи органи и прокурори с ясно разпределение на задачите в екипа;

- периодичен контрол от страна на прокурорите от ВТАП дали се спазват ангажиментите от страна на разследващите и наблюдаващите прокурори за приключване на разследванията в посочените от тях срокове, при провежданите тематични проверки на дела с неразумна продължителност на разследването и анализ на причините за неспазването им. За целта прокурорите, отговарящи за съответните окръжни райони, ще провеждат срещи с отговорниците по разследването в ОДМВР, с разследващите органи и с наблюдаващите прокурори за предлагане на организационни, а при необходимост и на дисциплинарни мерки, които да стимулират разследващите;

- контрол върху дейността на административните ръководители по чл.234,ал.3,изр.2 от НПК за недопускане на шаблонни искания за удължаване

на срока на разследване без посочване на извършените и предстоящи следствени действия и обективните причини за невъзможността производството да приключи до 12 месеца;

-продължаване на осъществяването на постоянен контрол върху срочността на произнасяне на прокурорите от окръжните и районните прокуратури чрез проверка в Регистъра и УИС, като при установяване наличието на действително забавяне, ще се изисква от административните ръководители анализ на причините и вземане на мерки за преодоляване на забавянията;

4.Повишаване на относителния дял на внесените в съда дела посредством:

-иницииране и осъществяване на служебен контрол по отношение на спрените на основание чл.24, ал.1,т.3 от НПК производства, както и спрените на основание чл.24,ал.1, т.2 от НПК дела, по които липсва пострадал от престъплението;

-иницииране и осъществяване на служебен контрол по отношение на отказите за образуване и на прекратените наказателни производства, водени за корупционни престъпления, както и против финансовата, данъчната и осигурителната система.

5.Продължаване на регулярната комуникация с административните ръководители на районните и окръжните прокуратури в апелативния район, с които в оперативен порядък се решават текущи проблеми, като ще стимулирам отправянето от тях на предложения за подобряване взаимодействието им с ВТАП.

6.Подобряване на взаимодействието и координацията със съответните служби от ОДМВР в зоната, със СБОП и с териториалните дирекции на ДАНС- за целта ще се провеждат срещи с ръководителите на структурите, както периодични, така и ad hoc, по конкретен повод. Ще изисквам от прокурорите тясно сътрудничество с тези органи и уважение към труда им, при подчертаване на водещата роля на магистратите.

7. Ще изисквам от административните ръководители на окръжните прокуратури да активизират работата на консултативните центрове с офисите към ТД на НАП-В.Търново и ТД на НАП-Варна (известно е, че офисът в гр. Русе е към последната), като от своя страна ще координирам дейността им с ръководството на ТД на НАП-В.Търново.

8. Контролно-ревизионната дейност ще продължи да се осъществява на базата на анализ на таргетираните слабости в съответните

прокуратури, като ще се цели както изправянето им, така и недопускането им за в бъдеще. Тя ще бъде съобразена с особеностите на всяка прокуратура, респективно със спецификата на ревизираната прокурорска дейност. Резултатите от упражнения контрол ще служат като основа за конкретни управленски решения. Акцент в контролно-ревизионната дейност ще се поставя върху причините за постановени оправдателни присъди и за връщане на делата от съда, както и върху сročността на разследване и на произнасяне от прокурора.

9. Като административен ръководител ще се старая да съхраня колегиалните отношения между прокурорите от ВТАП и съдиите от ВТАС, отдавайки дължимото заслужено уважение на последните. Съдът е институцията, която дава меродавна оценка на нашата работа като прокурори и затова констатираните от него слабости в нея по делата ще бъдат стимул за предприемане на контролни действия, насочени към елиминиране на отчетените недостатъци.

10. Възнамерявам да насърча поддържането на редовни контакти от страна на ВТАП и на окръжните прокуратури, разположени покрай река Дунав, с кореспондиращите прокуратури от Република Румъния. Приемането на нашата страна в Шенгенското пространство улесни не само свободното движение на хора, стоки и капитали, но и даде повишена мобилност на определени категории престъпници (особено измамници и участници в схеми за данъчни престъпления). От години се наблюдава миграция на български правонарушители в Румъния и на румънски – в България, които разчитат на тромавостта на съдебните системи, за да вършат безнаказано (според тях) престъпления. Наред с поддържаните контакти по линия на полицейското сътрудничество, директната комуникация с румънските ни партньори би ни дала по-добра ситуационна осведоменост и улеснило провеждането на наказателните производства от взаимен интерес, водени на територията на двете държави.

11. Засиленото внимание и енергичните мерки от страна на Прокуратурата към определени видове престъпления са предпоставка за положителни резултати, съобразени с конституционно установените ѝ задачи. Организираната престъпност, корупцията, престъпните дейности с наркотични вещества не само пренасочват финансови потоци в сивия и черния сектор на икономиката, но и обезверяват обществото, когато останат ненаказани, подравяйки легитимността на държавната власт. Домашното насилие, освен че е форма на девиантно поведение, резултат от

неблагоприятни процеси при изграждане на личността на извършителите и засягащо жертвите в настоящето, създава условия за формиране на бъдещи делинквенти, поради израстването им в такива неблагоприятни условия, водещи до формиране в поведението им на насилствени ролеви модели.

За да бъдат преследвани по-успешно от Прокуратурата организираната престъпност и престъпните дейности с наркотични вещества, е нужно да се подходи проактивно – за целта ще изискам от ОДМВР и СБОП съвместно с окръжните прокурори да се установяват групите и лицата, занимаващи се с такива и да се набелязват конкретни мерки по целенасочено документиране на престъпната дейност с цел процесуалното ѝ закрепване и привличането на лицата към наказателна отговорност, както и лишаването им от финансов ресурс, доколкото е възможно според действащото законодателство.

По отношение на корупционните престъпления планирам да се засили ролята на ВТАП по оказване на засилена методическа помощ по конкретни значими дела, както и да се осъществява инстанционен контрол относно законосъобразността на постановленията за отказ да се образува досъдебно производство, на постановленията за спиране и прекратяване на наказателното производство.

Що се отнася до престъпленията, извършени в условията на домашно насилие, ще се стремя контролно-ревизионната дейност да включва проверки на работата на долустоящите прокуратури по тази категория дела и преписки, като особено внимание се обръща на бързината на реакцията на прокурорите на сигнали за домашно насилие и на анализа на причините за отказите да се образува досъдебно производство и за прекратяване на последните.

Касателно делата за престъпления по чл.340-343 от НК, наблюдавани в апелативния район, възнамерявам да продължа прилагането на организационно- тактическите мерки, предприети с издаването от мен на Разпореждане №3/2025 г., за които споменах по-горе в раздел III от концепцията. По делата с особена сложност- фактическа, правна и организационна, ще продължи да се оказва засилена методическа помощ от ВТАП. Съзнавайки, че това е крайна мярка, то все пак няма да се поколебая да искам отписването от списъците на вещи лица- автоексперти, за които са налице предпоставките на чл.16, ал.1, т.6-8 от Наредба № Н-1 от 14 февруари 2023 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица.

12. Постигнатите положителни резултати в дейността на Прокуратурата биха били обезсмислени до голяма степен, ако циркулират

само във вид на вътрешноведомствена статистическа информация. Данните за тях следва да бъдат довеждани до знанието на обществото не само чрез излагането им на интернет страниците на Прокуратурата, но и чрез популяризацията им в СМИ- както при брифинги по повод на конкретни дела, така и при регулярни интервюта, които следва да дават административните ръководители и говорителите на прокуратурите. Достиженията на Прокуратурата следва да се подчертават и при редовно провежданите дни на отворени врати. Положителни в тази насока, а и като средство за превенция, се явяват срещите на прокурори с ученици, в рамките на които биват разяснявани престъпленията, имащи за предмет дейностите с наркотични вещества, хулиганските прояви, употребата на алкохол, рисковете в киберпространството и др.

Според мен, обективните положителни резултати, особено по медийно осветени дела, в съчетание с регулярното им представяне в СМИ на вниманието на обществото, е правилна стъпка към повишаване на доверието в Прокуратурата.

13. Планиране и организиране на прокурорската дейност съобразно изискванията на финансовата дисциплина, оптимизиране на разходите и разумност при разходване на публичните средства; осъществяване на дейностите по прогнозиране, планиране, възлагане, обявяване и провеждане на обществени поръчки във ВТАП в съответствие с принципите на публичност и прозрачност, пропорционалност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация при спазване на законовите, подзаконови и вътрешноведомствени актове.

14. Обезпечаване на ВТАП с техническите средства, необходими за качествено изпълнение от прокурорите и служителите на техните задачи.

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

Форматът на настоящия документ не може да обхване в пълнота всички аспекти от дейността на прокурорите в апелативния район, проблемите, достиженията, тенденциите и препятствията пред нея, нито да изчерпи правомощията на административния ръководител. Изложените в концепцията виждания са плод на моите обобщения и на опит за прогноза на бъдещото развитие на прокурорската работа в средносрочен аспект. Същевременно си давам сметка, че общественно-икономическите и

обществено-политическите процеси в нашата страна и в европейското пространство рязко се ускориха през последните години, придобиха по-силно изразен конфронтационен характер и допускам, изхождайки от досегашния исторически опит, че вероятно правната рамка (устройствена и процесуална) на нашата дейност ще бъде нееднократно променяна. Независимо от това, очертаните от мен идеи и механизми- организационни и управленски, по мое мнение, биха били приложими, естествено, с необходимата поправка с оглед на изменящата се нормативна среда. В крайна сметка, в Прокуратурата на Република България функционират и постоянно се доразвиват организационни и управленски механизми и високи професионални стандарти на работа, които служат като ориентир на административните ръководители на всички структури в нашата система. В този смисъл знам, че мога да се облека на ръководството на Прокуратурата за осъществяването на наредените мерки, ако ми гласувате доверие и ме назначите за административен ръководител на ВТАП. От своя страна, аз ще положа всички необходими усилия- професионални и ръководни, за подобряване на работата на прокурорите, следователите и служителите. Убеден съм, че усилията си заслужават, защото ще спечелим и удовлетворение, и доверието на обществото.

С уважение:

/Светослав Калчев/